09.03.2017г.

ОДЛУКА

На Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ) по жалбата на Транспаренси Интернешнл - Македонија за прилогот со наслов "Зошто соросовата Транспаренси испорача уште еден негативен извештај за Македонија?", објавен на 26.01.2017 година, во информативните изданија на телевизија Канал 5, и во 15 часот и 10 минути, во интернет изданието на телевизија Канал 5 (www.kanal5.mk)

ЖАЛБАТА Е ОСНОВАНА

Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во член 1.

Член 1.

"Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно."

О Б Р А З Л О Ж Е Н И Е

До Извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на ден 30.01.2017 година, Слаѓана Тасева, Претседател на Транспаренси Интернешнел - Македонија поднесе жалба за прилогот со наслов "Зошто соросовата Транспаренси испорача уште еден негативен извештај за Македонија?", објавен на 26.01.2017 година, во информативните изданија на телевизија Канал 5, и во 15 часот и 10 минути, во интернет изданието на телевизија Канал 5 (www.kanal5.mk).

Во жалбата се наведува дека во објавениот прилог известувањето е неточно и нефер и не е застапена втората страна. Во образложението на жалбата се наведува дека не е вистинита објавената информација дека членови на Управниот одбор на Транспаренси Интернешнел Македонија се лица блиски до опозициската СДСМ. Се вели дека овде се мешаат Транспарентност Македонија и Транспаренси Интернешнел Македонија, кои се две различни организации. Се додава дека во прилогот е дадена слика од сајтот на Транспарентност Македонија, каде што се наведени лицата кои медиумот ги поврзува со СДСМ, а не на Транспаренси Интернешнел Македонија, каде што се објавени имињата на членовите на Управниот одбор. Жалителот го приложи и линкот со членовите на Управниот одбор на ТИ-М.

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со член 12 од Деловникот на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со телевизија Канал 5 и побара уредничкиот колегиум да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Од телевизија Канал 5 не одговорија на наводите на жалителот.

Комисијата за жалби најде дека жалбата во однос на прилогот е ОСНОВАНА.

***

На седницата на 17.02.2017 година, Теофил Блажевски и Гоце Герасимовски беа изземени од расправата за случајот, во согласност со член 10 од Деловникот на Комисијата за жалби поради судир на интереси, бидејќи Теофил Блажевски е член на УО на ТИ-М, а Гоце Герасимовски е вработен во Канал 5, се' со цел да се обезбеди мериторност во одлучувањето и спречување на делегитимирање на одлуката на Комисијата.

Комисијата за жалби ги разгледа наводите на жалителот и направи увид во наведениот текст и телевизиски прилог. Најпрво, Комисијата констатираше дека таа не може и нема право да ги утврдува фактите наведени во текстот и жалбата. Нејзината надлежност е единствено да ги утврдува етичките и професионални стандарди при создавањето на новинарскиот производ.

Конкретно, Комисијата констатитраше дека во текстот има низа тврдења за политичко дејствување на невладина организација. Меѓу другото, се издвојуваат следниве реченици:

"... На листата Македонија во 2016 година се наоѓа на 90 место од 176 земји во светот. Во изминатите десетина години, пак, според индексот на корупција Македонија бележи скок во борбата со корупцијата, така што од 105 место во 2003 година минатата година се најде на 66-то место во 2015. За ова неодамна зборуваше и претседателот на ВМРО ДПМНЕ, Никола Груевски, кој во интервју за Република посочи дека напредокот во борбата против корупцијата го потврдила и Транспренси интернешанал, организација финансирана од Сорос.
Само по две недели од неговото интервју, истата организација излезе со драстично поинаков рејтинг, што отвора сомнежи околу веродостојноста за падот од цели 24 места. Прашан дали Сорос повеќе сака да му наштети нему или да и' помогне на опозицијата, Груевски вели: "Мислам и двете. И мислам и за второто не е свесен. Не е свесен дека овој народ во 2006 година беше паднат на колена со речиси 39 отсто невработеност, највисока во Европа тогаш, и 32 отсто стапка на сиромаштија, рангиран на 105. место на неговата Транспаренси интернешнел".
...И словачкиот и македонскиот огранок на „Транспаренси Интернешнл" се организации финансирани од грантови на соросовата фондација.

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

На сајтот на Транспаренси Интерншнл е наведено дека главен финансиер е „Институот Отворено општество" раководен и финансиран од Џорџ Сорос, а како втор финансиер стои „Отворено Општество за западна Африка", организација исто така финансирана од Сорос.
Во телата на оваа организација може да се забележат голем број поддржувачи, како и членови на раководството на Социјалдемократскиот сојуз на Македонија, на платниот список на СОРОС се и меѓународните организации Фридом хаус и Репортери без граници."

Поради ваквата обработка на медиумскиот производ, членовите на Комисијата најдоа дека, поради тоа што авторот изнел низа тврдења, согласно професионалните начела бил должен за своите тврдења да побара став од невладината организација Транспарентност Интернешнл. Со оглед на тоа што не се бара став од засегнатата страна, со ваквиот медиумски производ не се обезбедува согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Постулат на новинарската професија е да се побара став од сите засегнати страни во обработката на новинарскиот производ, особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

***

Комисијата за жалби најде дека во спорниот прилог со наслов "Зошто соросовата Транспаренси испорача уште еден негативен извештај за Македонија?", објавен на 26.01.2017 година, во информативните изданија на телевизија Канал 5, и во 15 часот и 10 минути, во интернет изданието на телевизија Канал 5, прекршен е член 1 од Кодексот на новинарите на Македонија, според кој новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно. Изборот на фактите мора да обезбеди објективна информација и согледување на сите значајни аспекти на темата за која се говори. Новинарот треба да обезбеди "втора страна", односно да им даде можност на сите засегнати од новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика.

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како во диспозитивот.

Во работата на Комисијата за жалби учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Мери Јордановска, Беким Ајдини, Филип Ѓурчиновски и Сефер Тахири.

Се обврзуваат телевизија Канал 5 и интернет изданието на телевизија Канал 5 (www.kanal5.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објават одлуката на Комисијата за жалби.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Ул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје Македонија

www.semm.mk info@semm.mk 0038923222595